

ES PUBLICA ELS DIJOUS

TARRAGONA, DIJOUS 20 DE SETEMBRE DE 1923

CONDICIONS: No es tornen els originals.—
Els treballs es publiquen sota la responsabilitat dels
respectius autors.

PREU DE SUBSCRIPCIÓ: 2'50 PTES. TRIMESTRE

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: CARRER D'AUGUST, 11, PRINCIPAL

Heroisme

Es l'heroisme una virtut excelsa d'una raça o d'un individu; cal exaltar-la, per tal de mantenir dignament la tradició immaculada de la Pàtria.

Una gesta gloriosa no és sempre un heroisme; quan el triomf, la glòria s'han assolit en circumstàncies normals, en condicions de lluita que igualen les forces adverses, mai l'èxit o la desfeta pot ésser un motiu heròic. L'heroisme comença quan, malgrat d'existir una manifesta desigualtat de forces, el dèbil resisteix extremadament l'opressió del poderós, per l'imperatiu d'uns principis immutables que mai, cap home ni cap raça dignes, poden negar.

No deu conrear-se, però, l'heroisme infecond. Aquesta exaltació de l'heroisme ha d'ésser feta quan les circumstàncies de lluita ofereixin la possibilitat de l'èxit, o al menys d'una desfeta decorosa; mai quan les nostres pròpies forces ens assabentin de la nostra impotència. La lluita en aquestes condicions és el sacrifici estèril.

La Història ens ofereix pàgines brillants de magnífiques gestes heroïques, col·lectives o individuals: abans de Jesucrist i en terres ibèriques la resistència a l'invasor de Sagunt i Numància; després, la epopeia inimitable del Cristianisme, estant-se a Roma sota terra, contra la ferrible persecució d'un Poder fort, invencible, i més tard—no esmentem modestament les coses pròpies—aquella altra resistència de la petita Bèlgica a la força invasora de la colosal Alemanya.

Estudiem, si us plau, aquestes susdites pàgines heroïques de la Història. Ens diuen eloqüentment quin ha d'ésser la futura actitud dels pobles o dels individus que passin circumstàncies vers semblants. Quan les pròpies forces ens confessin la nostra impotència, cal, per la salut sacratíssima del poble o de l'individu, acceptar la transacció, ajornar l'actuació radical per quan l'organisme hagi assolit la plenitud de les forces internes. Si hom en devina la possibilitat d'aconseguir en la lluita algun avantatge, camí del màxim ideal, o al menys que l'heroisme no hagi d'assolir-se al preu d'un sacrifici estèril en resultats pràctics, aleshores el poble o l'individu, poden anar a lluita noble, deuen presentar la resistència heroica contra la força de l'opressor.

Mai un ajornament d'actuació, enfront de la convicció absoluta d'una desfeta gens decorosa, no pot ésser un motiu d'indignitat. Hem d'exaltar, també, un xic, la prudència salvadora.

El Decret de repressió del separatisme

PART DISPOSITIVA

Article primer. Seran jutjats pels tribunals militars, des de la data de aquest Decret, els delictes contra la seguretat i unitat de la pàtria i quants tendeixin a disgregar-la, restar-ne fortalesa i rebaixar-ne el concepte, ja sigui per la paraula, per escrit, per la impremta o altres mitjans mecànics i gràfics de publicitat i difusió, o per qualsevol classe d'actes o manifestacions.

No es podrà hissar ni ostentar altra bandera que no sigui la nacional en vaixells, edificis, siguin de l'Estat, de la Província o Municipi, ni en cap lloc, sense més excepció que les Ambaixades, Consolats, Hospitals, Escoles o altres Centres pertanyents a nacions estrangeres.

Article segon. Les infraccions que contra el disposat en aquest decret llei es cometin es castigaran de la manera següent.

Ostentació de banderes que no siguin la nacional: sis mesos d'arrest i multa de 500 a 5.000 pessetes, per a qui la porti, o per l'amo de la finca, vaixell, etcètera.

Delictes de paraula, oral o escrita: presó correccional de sis mesos i un dia a un any i multa de 500 a 5.000 pessetes.

La difusió d'idees separatistes per mitjà de l'ensenyança o la predicació de doctrines de les expressades en l'article primer: presó correccional d'un a dos anys.

Pandillatge, manifestacions públiques o privades referents a aquests delictes: tres anys de presó correccional i multa de 1.000 a 10.000 pessetes.

GLOSSARI

MIDINETA

A md. Suzanne Picard.

Convinguem que Midineta es una flor, una flor de ciutat, colorida, i vibrant en mitg la grissor del ciment i de la boira.

Una flor en un vas demunt la taula, omple l'estança d'una tebior humana. Una flor en un finestral es lluminosa, fins ajassada, esfullada i mústiga en el regerot impur de la via ens tempta de plegarla i esbrinar-li el secret dolcíssim que l'hi ha devingut en sa curta ruta per la vida. Aquell secret que rau potser en un recó de calaixera, lligat amb una cinteta rosa per unes mans fines. Aquell secret que potser ha iniciat el primer pensament optimista del convalescent.

O tu midineta, flor de ciutat, una mica pàl·lida i ullerosa de kohl; flor lluminosa que has sigut i t'has esfullat perquè has caigut en un reguer impur que has esdevingut gris-seta insensiblement. Vols dir-me el teu secret?

Heus aquí el trànsit.

Era un matí que pasava llarguïda i la seva faç delatava visiblement el són passat i la placidessa de la llitera deixada suara amb una delicada contrarietat. En el seu mateix pit hi porta un símbol. Una flor. Una flor que acaba de morir-se-li de tan dormir clavada inexorablement en aquella bruseteta transparent que ha pasat la nit allà als peus de la llitera, tan lluny del cor. Aquesta flor mes que un símbol es un objecte viu, amb el qui tu, midineta sentin-te viurer dins el pit una nova Gringollette l'hi diràs: Ah! l'has mort? No et vull. I sense un epitafi més caritatiu la llençaràs amb una mica de mal humor.

Gringollette, nova cantàrida, parisenca, no cal que'm diguis on es el teu bell estudiant, ni la dalia vermella que llueix abans de ahir. Ni aquell artista novell i el crisantem d'or d'aquella nit de revetlla. Degueren morir-se com aquella flor lluny del cor, als peus de la llitera i els has llençat Sena avall.

Era ahir tot just que sorties com una furia del taller, d'aquell cartan penjat en una mansarda del carrer de La Fayette i amb una fam inexplicable complies el teu repàs.

Ara es altra cosa. Ets habillada com una gran senyora i relenteires el teu paset minuscòl no sé si per apreciar millor els el·logis dels viants al teu pas o pera fruir amb els narins vibràtils la emoció del triomf i de la vida i d'aquest poema inexplicable que pasa per sota l'Arc de la Estrella.

Som a dissapte. Has acabat el teu «dejeuner» i calçante els guants, fas via pel carrers que hi passaves abans com una ventada triomfal. Passes amb un aire distret, com qui no es recorda de tot un aprenentatge amb aquelles capses de sombrero penjades del braç. Fas via pel mateix carrer de La Fayette i ara tot mirant de cua d'ull aquell mirador opulent que tant l'agradava hi veus darrera els vidres una corbeille matitzada de colors i tu penses: Aquesta nit en tindré una d'igual. Fas a peu el teu camí que et resta pel bulevard de la Madeleine, trenques a l'esquerra pel carrer Royale i fas cap a la plaça de la Concordia on prens un tram desesperat. Amb els teus dits miraculosos desgranes una a una les fulles

Poemes de la nit

Recó del port

Brillen els fars, ull de la nit. En festa l'aigua's cobreix d'estel·les lluminoses; l'ànima de la nit serena resta omplint el buit de formes lluminoses.

Recó del port, on l'aigua joguineja amb espurnes de llum diamantina, on la sirena amb el tritó festeja i amb un raig lluminós sos rulls pentina; forta i gegant ta járcia es opulenta; el déu Vulcà fabrica tes anelles, fas remoreig que tota prosa ausenta; tu ets, recó, un cusit de meravelles.

Atleta victoriós de corbes fines, après la lluita gran en tu reposa com en un llit de randes nacarines, sa déu de gràcies a la nit desclosa, el berganti, que te amarres que canten i dalt la nit sos mastelers enrosca i amorosos costats que al mar decanten i son baupres que avança vers la fosca.

Tot dorm plàcidament en la còberta; l'ola d'un somni quiet damunt hi plana, mes, romp la nota, que l'amor desperta, d'una gentil cançó napolitana.

Cock.

d'una revista, i el riure francès es un enigma en cada lletra de «Pages folles».

Ets a la fi del teu viatge i penetres ardidament per una mampara grisa i dos nitras incandescents il·luminen un retol «Salon Bleu», «Music-Hall». Acaba de ferse més llum en el foyer.

Entra Gringollette.

FLOC.

Vincennes—Setembre 1917.

L'objecte màgic

Es tractava d'una diguem-ne escultura, que representava una gitana alçant una pandereta. La imatge era de guix i pintada amb tonalitats brunes, verdes, vermelles i daurades. Em va semblar la cosa més horrible que hi havia en aquella botiga de la Rambla, i per això vaig comprar-la per fer-ne ofrena, amb motiu de son casament, a un amic meu, Jaume Fontanilles i Cuadrenc, contra el qual jo nodria una ira secreta perquè de tant en tant es treia una pinteta de la butxaca i es pentinava el bigoti. L'infortunat rebé com a presents de noces a més de la meva gitana, dotze bastons i nou sucreres.

Al cap de pocs mesos, jo vaig concórrer a uns Jocs Florals que es celebraven a Collsacabra amb un treball acurat, ple d'estadístiques sobre l'aprofitament de la força hidràulica de les Guílleries. Vaig tenir la satisfacció d'ésser premiat. Al cap d'una setmana de la celebració de la festa, vaig rebre el premi, ofert per un ex-diputat provincial. El premi no era altre que la gitana de la qual jo havia fet present a en Jaume Fontanilles i Cuadrenc. Hom la veia lleugerament escarbotada, però la blancor esclatant del guix havia estat mitigada per l'aplicació d'una substància fluida i apgalosa de color groguenc. Afortunadament, per aquells dies ens canviàvem de casa, i vaig poder deixar la gitana dins el rebost.

Al cap de sis mesos, vaig treure la mateixa gitana en una tómbola. Havia perdut la pandereta, però el seu braç seguia erecte. Vaig fer present de la gitana a una minyona que es casava, i havia d'anar a viu-

re a Buenos Aires. Vaig respirar, i més encare quan la minyona, prenent la gitana per alguna santa, va dir que la posaria en una escaparatada.

Aleshores va ésser quan vaig conèixer la Ramoneta, que fins avui en dia és "la de casa". Vam festejar com uns ximpls, ballàvem dalt de un punxó i ens deïem cecses pocasoltes a cau d'orella, només que per fer glatir la gent. Finalment ens vam casar—Déu no m'ho tingui en retret—; i una tia reganyosa, però que podia deixar uns quants milers de duros a la Ramoneta i que era, a l'ensem, el papu i la custòdia de la família, ens regalà la gitana, a la qual no tinguérem més remei que posar en el lloc preferent de la sala.

El meu afany era tenir un nen per a ensinestrar-lo en fer malbé la gitana, d'una manera que semblés imprevista i espontània. Però el cel no ens concedí fruits de benedicció. Afortunadament un dia hi hagué una ruptura de relacions amb la tia i vaig acuitar-me a tornar-li la gitana. Però al cap de poc temps la tia va caure malalta i en morir, i volgué reconciliar-se amb nosaltres, digué que ja que no ens podia deixar res, perquè havia invertit tots els seus cabals en un vitalici, almenys volia que ens tornéssim a quedar la gitana.

Jo, al cap d'un mes, desesperat, vaig donar l'escultureta a un noi que havia fet la primera comunió. Al cap de dos mesos, un pocapena que no m'havia pogut tornar cent pessetes que jo li havia deixat, a més de no pagar-me-les, va encolomar-me la gitana, però aquesta vegada li havien adaptat al braç, per tant de temps inútilment erecte, una bombeta elèctrica.

Jo que si que vaig enviar l'objecte, un dia de *serata d'onore* a una cantant del Liceu, amb una falsa targeta que, per a més versemblança de la cosa, duia el nom d'un milionari barceloní.

D'això fa poquíssim temps. Però demà és el meu Sant, i ja sé el que passarà. Es a dir, passarà o no passarà. Perquè penso estar-me a la porta de l'escala amb un revólver als dits.

CALÍBAN.

EL SECRET

CONTE

Hi ha pels voltants de la catedral, en els vells carrerons de la Tarragona antiga, alguns magatzems de drapaires, entenebrats i sorruts, que fan, a l'ensens, de casa de compra i venda d'antiguitats.

Allí s'amunteguen d'una faisó assats pintoresca, figuretes d'escaiola, i marbres ennegrits; mobles de diferents estils, però molt més vells que antics, encara que llurs amos ens vulguin convèncer del contrari; pintures enfosquides per la patina del temps, i en les quals sobre un fons negre es destaca una figura esvaïda, d'un esgroguiment de fantasma.

Alguns canalobres i lampidaris de llautó, pengen de les vigues del sostre, ple de polsoses teranyines d'un efecte molt decoratiu.

En un d'aqueixos magatzems, però, més que tota la tramoia de l'antigor, atreïa els ulls al fons de la tenda, una cosa encara no morta del tot. Era una figura de cera?... Era una figura d'alucinació?... Era, senzillament, un vell xacrós ajaçat sobre una màrfega. No s'albirava més que una mena de calavera amb barbes, i una mà d'esquelet que es bellugava... En aquesta caricatura de la mort, hi vivien, uns ulls verds, semblants a dos cucs llefiscosos, que guspirejaven al moures. El vell, però, els tenia gairabé sempre fitats en un mateix punt, com un gasiu sobre l'or de ses monedes.

Aquest home havia menat durant molts anys el negoci de la draperia, i hom deia que havia guanyat molts diners.

Un sobtat atac de paràlisi, el deixà immòbil sobre aquell llot; i ara tenia que aconsolar-se, quan algú entrava en la tenda, d'avisar amb un grunyit estrany, que tenia ben poca cosa d'humà.

Aleshores eixia de les tenebres de qui sap on, una dona vermellota, tan grossa i tan fofa, que el ventre i els pits semblaven tres monstruosos matons de monja, que es vessarien per terra, si ella es descordés les roves que els atepien.

Com el vendre la destorbava del feinejar per casa, rebia amb mal posat els compradors, els quals s'emportaven per un tres i no res, tot el que volien.

Un capvespre, entraren a la tenda dos anglesos, amb el posat càndid i ingenu, que entre nosaltres—gesticulants i ablamats—els donen llurs nines blaves, llurs cares de infants esblaimats i llurs moviments sobris.

De bell antuvi ho esguardaren tot, amb la natural repulsió que, tanta vellúria sense noblesa, tants trastes intocables, feia als seus colls i als seus puny miraculosament nítids. Però de sobte, un d'ells, sense por a la pols ni a les teranyines, extragué d'un recó de mals endreços—el recó on fitava sempre el vell—un crucifix d'ivori.

Hom ha d'ésser un xic irreverent per descriure'l. Era d'un groc fosc com una pipa mig culatada. Tenia el cos inflat, arrodonit, i, altrament, els braços i les cames flaques i allarguades, d'una faisó inversemblant.

Però si hom es fixava en el seu rostre, sentia veneració i respecte. Era un rostre hieràtic i barbut, ple de dolcesa. Tenia una gran serenitat i contemplava el cel, com fent l'ofrena amb el seu dolor, de tot el dolor dels homes.

La mestresa, entretant, esguardava amb menyspreu, els dos estrangers que estaven tant amatents

davant d'un Crucifix tan lleig, que ella no voldria pas tenir sobre la calaixera.

A la fi, un d'ells en preguntà el preu. La dona tingué un cop audaç. A un altre qualsevol li n'hauria demanat dos rals; a aquests, per llur qualitat d'estrangers, els en demanà deu pessetes.

Els es miraren uns moments. La dona cregué que li havia marrat el tret, i que se n'anirien deixant-li l'icon. Els anglesos li tornaren a preguntà el preu; i ella el repetí tímidament. Aleshores un d'ells es tragué els diners i la pagà. Després eixiren del magatzem, passant-se de l'un a l'altre el crucifix i admirant-lo.

Mentre durà l'escena de la venda, el vell, sense que ningú el reparés, havia estat posseït d'una gran agitació. Esgratinyava el cobrellit amb l'única mà que podia bellugar; movia els llavis com si volgués parlar, però engegant solament un só vagarívol, com un acordó aixafat, del qual s'escola el vent.

Quan els anglesos eixiren amb el crucifix, les ungles del vell—unes ungles afroses, negres i llargues, d'au de rampinya—es clavaren al cobre-llit, traspasant-lo. Els seus ulls guspirejaren un moment, i després van romandre immòbils, fitats en vers la porta. Els muscles del seu rostre agarrotat, s'affluixaren, i la seva boca es badà, negra i pudenta.

A la casa, fins molt avançada la nit, no s'adonaren de que el vell havia mort.

Després de l'enterrament, la dona grossa, desfent la màrfega on durant tant de temps havia gegut el malaurat. Remenà curiosament la llana—una llana podrida, feta pilotes, que feia un flaire repugnant—i un dring d'aurí, molt lleu, l'avisà de que havia trobat el que cercava.

Eren unes quantes monedes d'or, i un paper greixós que envolicava uns bitllets més greixosos encara. Astorada, els contà gasivament mantes vegades, equivocant-se sempre. Per un moment, es cregué mestresa d'una gran fortuna. A la fi, però, pugué donar-se compte del que significaven aquells diners, i tingué una decepció, era poca cosa: en conjut no feia ni dos mil pessetes.

Junt als diners, hi havia una llibreta de notes, i la dona es reanimà un xic. El seu rostre que havia esdevingut verd, tornà a pendre la seva esponerosa entonació de tomàtec madur. Suposà que aquella llibreta contindria anotacions de cantitats col·locades als bancs o deixades a préstec. No era però, més que una llista d'objectes que hi havia a la tenda, amb un nombre al costat, segurament el preu.

La lletra estava feta amb una lletra verament fantàstica, gairebé intel·ligible. Però entre totes les anotacions, se'n destacava una de ben clara i ben precisa.

Deia: «Un Crucifix d'ivori. I al costat hi havia una xifra enorme, que la pobre dona, esblaimada, ni sabé llegir.

La llibreta li relliscà de les mans, i ella romangué qui sap el temps asseguda sobre la llana, que feia un flaire pudent, com una tomba oberta.

Poc temps després, la dona tancava la tenda per sempre. No volgué vendre cap objecte dels que li restaven. Abans, probablement, se hauria mort de fam.

DOMÈNEC GUANSE

L'Ajuntament de Tarragona

En la darrera sessió de la nostra Corporació municipal, fou presentada la proposició que segueix:

«Els regidors que subscriuen, amants sempre de l'ordre, de la justícia i de la recta i bona administració, fonament de la prosperitat i

grandesa dels pobles i de les nacions, davant dels fets consumats després de la publicació dirigida al país i a l'Exèrcit, qual ideal no es altre que el sanejament de les corrupcions que s'havien ensenyorit de l'administració nacional, portant-nos a un desastre funest, i de la salvació de nostra venerada i respectada pàtria, tenen l'honor de

proposar el següent:

Primer. Que es declari l'urgència.

Segon. Veure amb simpatia l'acte de renovació que es vol implantar, aspirant a la justícia, l'ordre i la moralitat, amb totes llurs conseqüències i a acabar per a sempre fins llurs arrels més fondes, totes les concupiscències que s'oposin al perfecte desenrotllament de la prosperitat nacional, adherint-se a ell per encaixar de ple amb nostres sentiments i aspiracions.

Tercer. Notificar l'acord al Govern constituït.

Firmen aquesta proposició els senyors Lomba, Segura, Salvadó, Tapias, Artal, López, Durán, Vallhonrat, Cabré, Alaix, Alonso, i el regidor de la Lliga Regionalista de Tarragona, N'Angel Rabadá i Mainé.

En Josep Gilabert, en nom dels nacionalistes, s'oposà a l'aprovació de la proposició, tirant en cara als firmants d'ella l'estar afillats a n'aquests partits que han portat a Espanya a la desfeta, dient que aquesta proposició era una maniobra baixa dels cacics Guasch i Prat.

Fou aprovada la proposició per 12 vots contra 5.

CARNET D'ISTIU

La Forastera

A madamisela "Carmen V..."

Una gota de pluja empesa pel gergal, vos ha portada entre nosaltres i us hem descobert sota una ojiva del Claustre com una madona gòtica. Sou La Forastera.

No la forastera de totes les tardors amb una Kodak infatigable i engolidora de nicieses. Sou La Forastera d'un jorn, amb l'equipatge exquisit de la vostra *toaleta* admirable i un pòlsim tènue d'or sobre els vostres parpres somniadors que tenen una guspira nostàlgica del vostre cel.

Heu deambulat tot un dia per sota els nostres arbres, amb un pas hel·lènic i pausat, no sé si de la temor de llençar-vos a un d'aquests abims insondables de les aceres, o per a no inquietar a les nostres dames que us dirigien els seus impertinents amb una insistència i un gest molt Lluís xv.

Heu estimat les nostres pedres, sense la pose pocasolta del turista, vos hi heu compenetrat tant insensiblement, que el vostre *cicerone* pensava que ja n'hi sabieu la lliçó i la vostra imatge clàssica o! escaiença bella, ha quedat impressa com una cariatide sota aquell fris, de línies elegants.

Heu volgut probat encara el sabor d'una festa de barri. Vos hi hem acompanyat i el ritme d'un *tango* melangiós no sé perquè ens ha fet pensar en la serenitat de les vostres mans gòtiques oferint-nos una tassa de te.

Si el vostre pas, arrencava un comentari i us prenia per una filla britànica, era una dolor per a nosaltres; el dolor de que vos ho arribessiu a creure, però tenim una confiança infinita en el vostre equilibri que és del nostre cel i com ell sou blava i serena com una figura de Guido Reni.

Heu deixat un comentari trist femení i un elogi dels gentilem; un elogi que no fóra res si no hi haguessis un perill, el perill de que oferint-vos una copa de xampany amb la vostra gentilesa, quedéssim presoners en un recó dels vostre tapins de gamussa treballada, i acabéssim per estimar-vos de debò, perquè a la fi del vostre sojorn heu fet un miracle; el de treure-us el capell i amb la vostra lluminosa cabellera heu fet sortir les estrelles, una de les quals s'ha perdut entre les seves andulacions.

DIMECRES.

Rims de casa

Ana Maria

A tres anys la portaren d'Almeria quan sos pares vingueren cap aquí, anà al col·legi de Jesús Maria i en dos dies va aprendre de llegir.

Tot jugant amb les noies ses amigues va aprendre d'amagat el català, aviat avençà a les mes antigues en els afers sagrats del festejà.

El parlar en la llengua catalana li causà a Ana Maria mes d'un sust, les monjes li llevaren la magrana o la poma donant-li un gros disgust.

Una vetlla a la Rambla hi hagué festa; Ana Maria'n tingué'l mes gran desig; hermosa com un sol, alta la testa, a ballà una sardana es llençà al mig.

PROST.

LA SARDANA

I
La sardana es la dansa més bella de totes les danses que's fan y's desfan, es la mòvil magnífica anella qu'ab pausa y ab mida va lenta oscilant. Ja's decanta a l'esquerra y vacila, ja volta altra volta a la dreta dubtant, y se'n torna y retorna intranquila, com mal orientada l'agulla d'iman. Fixas un punt y's detura com ella... Del contrapunt arrencant novella, de nou va voltant.

La sardana es la dansa més bella de totes les danses que's fan y's desfan.

II

Els fadrins, com guerrers que fan via, ardis la puntegen; les verges no tant; mes, devots d'una santa harmonia, tots van els compassos y'ls passos comp[ant].

Sacerdots els dirieu d'un culte qu'en mística dansa se'n venen y van emportats per lo símbol ocult de l'ampla rodona que'ls va agermanant. Si'l contrapunt el bell ritme li estrellà, pàras, sospesa de tal maravella...

Lo ritme tornant, la sardana es la dansa més bella de totes les danses que's fan y's desfan.

III

El botó d'exa roda, quin era qu'ab tal simetria l'anava centrant? Quina mà venjativa i severa buydava la nina d'aquest ull gegant? Potsé'un temps al bell mitj s'hi apilaven les garbes polsoses del blat rossejant, y'ls suats segadors festejaven la pròdiga Ceres saltant y ballant... Del contrapunt la vagant cantarella es estrafeta passada d'auella que canta volant: la sardana es la dansa més bella de totes les danses que's fan y's desfan.

IV

No es la dansa lasciva, la innoble, els uns parells d'altres desaparellant: es la dansa sencera d'un poble qu'estima y avansa donantse les mans. La garlanda suaument se deslliga; desfentse, s'axampla, esvahintse al voltant; cada mà, tot dexant a l'amiga, li sembla prometre que ja hi tornaran. Ja hi tornaran de parella en parella. Tota ma Patria cabrà en exa anella, y'ls pobles diràn: la sardana es la dansa més bella de totes les danses que's fan y's desfan.

J. MARAGALL.

Veus de fora

Capçanes

Aprofitan l'avinentesa d'aquestes planes anotem amb goig que tot capçanes es sentí gojós de poguer rebre i tenir durant la festa major a un seu fill eminent, el canonge de la Santa Seu Metropolitana tarragonina Doctor Josep Vallés Barceló, director de *La Cruz*.

Han sigut força les visites rebudes per Mossen Vallés. Les autoritats locals totes i la majoria dels capçanes no han deixat d'anar-hi.

Que l'estada al seu poble hagi provat força al doctor Vallés i que Capçanes pugue veure més sovint a son il·lustre fill.

—El dia onze onejà tot el dia a la terrassa del local Nacionalista, la bandera catalana.

—Esperem del senyor director

d'obres públiques de la província que dels crèdits concedits per l'arreglo de les carreteres de la província de Tarragona es recordarà de la de Capsanes a l'Estació ferroviària de Marsà millora que tan convé.

—Diumenge vinent hi aurà un partit de futbol entre el «F. C. Casal Nacionalista» de Capsanes i el «Futbol Club Montroig al camp del darrer.

—La pluxa caiguda aquest últims dies ha fet que'ls vinyats que es troben amb els raïms al cap de la madurada, així millorat molt notablement, de preus encara no s'en sab res.

R. SEDÓ BORRELL.

Constantí

L'amic Joan Sendra Siscar, president que fins ara ha sigut de la Joventut Nacionalista d'aquesta vila, ha passat a desempenyar una escola particular a Pla de Cabra. Tots els joves amics del Sindicat sentiren vivament que el volgut company no puga restar entre nosaltres i li desitjem forces prosperitats en la seva carrera.

—En representació de la Joventut del nostre poble, En Joan Fortuny anaren a l'aplec suare celebrat a l'Ermita del Vinyet de Sitges.

Esplugas de Francollí

En els cafés i en altres llocs desbarjo, s'està comentant a tota hora del cop d'Estat, on cadascú hi exposa el seu parer. Tothom, però, espera el resultat de tot el que vindrà.

—Des del dijous passat que començà a ploure, s'ha vist la gran crescuda que ha fet, el nostre riu Francollí.

El diumenge ploguè quasi tota la tarda i especialment tota la nit i la matinada del dilluns. No cal dir que haurà estat molt bó per acabar de ajudar a adelantar la collita de la verema, car de no haver plogut d'aquesta faisó, s'hauria veremat més tard que de consuetud.

—Es treballa activament en l'extracció de grava del rocam que hi ha a un costat i altre de la via del ferrocarril entrant a agulles.

Es destinada a l'arranjament de la mateixa via i se n'extraurà fins a 1.000 metres cúbics.

—El dia onze, el periòdic *El Francollí* sortí dedicat exclusivament a l'onze de setembre de 1714 i principalment a n'En Rafel Casanova.

Aparegué amb paper de color groc. A la pàgina central, hi havia el dibuix al carbó d'En Casanova, amb la bandera de Santa Eulària, de punta a punta de pàgina, hi havia amb tinta vermella les quatre barres.

De la mateixa manera que estava en el periòdic, s'en feren fulles volants, per a ésser repartides als qui no són subscriptors al periòdic. Al moment de repartir-les, el nostre batlle anà a trobar al noi que las repartia i els hi prengué totes prohibint, de que fossin repartides.

—Han estat plantats per tots els cantons de nostra vila, els rebots anunciadors de l'exposició Internacional del Moble i decoració d'interiors, de Barcelona.

JOAN CIVIT I ALSÓ.

Cervesa DAMM embotellada i pasteuritzada per la casa BLANDINIÈRES es la millor

VARIA

Muntanyes russes

Tothom sab ont és el carrer Major per haver-hi hagut de passar almenys una vegada a la vida. L'Ajuntament en incorporació l'ha de passar també alguns cops a l'any al darrer dels gegants. Dels centenars de persones que durant el dia l'atravesen els uns els menys, els artistes es fixen en les dues interessants perspectives que el tanquen; els més remugen de l'estat desastros de l'empedrat. Nosaltres, que estem orgullosos de la nostra fina percepció, considerem que nostre excel·lentíssim Ajuntament, es desvetlla per obsequiar als veïns del esmentat carrer amb un esbarjo gratuït. No es pot exigir que'l municipi s'ocupi a l'hora de dos assumptes tant distintament complicats: la conservació del empedrat i'l cultiu de les muntanyes russes.

Monument als martres

L'amor a la natura és l'amor a la font de vida; l'amor a l'obra es lo amor a l'hom ben conscient i ademés perdurable. No es pas follia cercar en la creació artística la mateixa força rítmica del cor que bat. Es certíssim que existeixen marbres escultòrics molt més rics en matisos, sensitius, que lo que es coneix amb el nom de personas; la impressió de tals obres perdura, i llur imatge es recorda amb recança enfront la migrada vitalitat de mols amics i coneguts.

La consciència concreta en l'individu, aquest egoisme sense frè que en diem: "nostra vida".

Negar-ho tot, es tant perillós com afirmar quelcòm amb la diferencia de que d'ambdós perills, el primer acaba per matar-nos i el segon ens entreté joiosament sense ferir-nos.

Radica en les coses una puresa molt fonda que no admet pas nequicia ni sutzura de parla. Heus-aquí que un jorn s'adona l'ànima de llur existencia delitosa: s'esparpella i abranda, s'humilia i emyora i agent-sant-se en crisòlits de puritat altíssima, s'afirma em la sang roja ultra l'amor a tot idealisme que no sia en el geni de la especie.

De ton moment de fortaleza en haurás sempre bé. De tos jorns de feblesa n'haurás dolor i mort. Si em preguntes on rau la fortaleza, et respondré que está en tú, i lluny de tú en la consciencia dels altres que en tú son, si son en la poesia que esdevé única a través de cada hom.

Quin goig mes gran la paraula «ara».

PENSADES DE GOETHE

Heus aquí algunes pensades del poeta alemany que la ploma excelsa del nostre gran Maragall traduí a la nostra parla. Son avui d'una tal frescor, literaria que conviden a la meditació i qui sap si la nostra ironia llatina les comentarà amb un somris que no depasarà els llinars de la rialla per efecte dels nostres exercicis espirituals:

«El temps és en sí un element».
«Bufar no és tocar la flauta: cal saber moure'ls dits».
«Diga'm amb qui vas i sabré qui ets; i si se en què t'ocupes, sabré qui serà de tu».

«Es una grossa falta molt comuna, creure's esser més d'allò que un és, i estimar-se menys d'allò que un mereix».

«El millor de la historia són els entusiasmes que promou».

«Si voleu que m'interessi en la opinió d'altri, cal que'm sia exposada de una manera afirmativa: de problemes ja en tinc prou amb els meus».

«Hi ha coses que les coneixeriem molt millor si no volguéssim conèixer-les tant».

«Perquè creus tant en la immortalitat?»

«Perque es per mi una gran necessitat».

«Heus aquí dues forces pacifiques: el dret i la bona criansa».

«Avans de la tempesta s'alça impetuosament per última volta tot allò que deprés ha de restar llargament humillat en el fang».

«Qui no sab llengües estranyes no sab la seva propia».

«Hi ha gent que perque vant donant cops de martell a la paret es pensen que claven claus».

«La condició dels homes és com la de la mar, que se li donen diferents noms i al cap d'avall tota ella no és més que agua salada».

«Si l'arc de set colors permaneceix un quart d'hora en el cel, acabem per no veure'l».

«El comportament és un mirall que reflexa qui és cadascú».

«Hi ha una polidesa del cor que és parenta de l'amor; sols d'ella surt la més perfecta polidesa exterior».

Sols qui es ric en idees es tolerant amb les agenes.

Justicia del temps, falsetat de falsetats: amarás amb sanya igual les pedres de la Sagrada Familia que les del monument d'en Pitarra.

No es Kaut, ni Fides, ni Goethe, ans n'hi ha prou amb dir: Filosofia, Forma, Poesia. No es el cognom, es l'objecte. Cal doncs, fer no més, lo bó, lo bell, lo cert; tres mots distintis i una sola accepció: Anima.

Castigar, mai será un dret, sempre un recurs.

Suprema llei de la civilitat: la elegancia en tots, els ordres de la vida.

La vulgaritat de no semblar vulgar, es la pitjor vulgaritat.

THEMIS.—1915

ESPORTS

Futbol

Vendrell F. C., 3—Tarragona F. C., 3

Aquest fou el resultat del partit, que jugaren a la Pobla de Montornés els equips citats, el passat dia 8.

En la primera part el joc del Tarragona fou bastant aburrit, al contrari del de Vendrell que fou ferm i vistós, sobressortint el dalanter-centre per la seva rapidesa en xutar a gol.

Al segon temps, l'onze roig-negre es tira a fons, aconseguint un complet domini sobre el seu contrincant, mes amb gens de sort en tirar a la porta; del contrari la seva victòria hauria sigut esplendent.

L'equip del Vendrell deixà bona impressió, sobre tot en el conjunt, demostrant un entrenament fort.

L'avancat de l'hora no permeté allargar el partit, quedant, per consegüent, la copa que es disputava en poder del donant.

Tarragona F. C., 3—G. D. Reddis, 1

Amb aquest encontre, que tingué lloc al camp de la Glorieta, inaugurà la temporada el nostre Club titular.

El partit resultà excel·lent satisfent al públic que aplaudia entusiastament.

L'equip visitant es portà força bé, parant el seu porter un penal dirat per en Cendrós que li valgué ésser aplaudit.

El primer del Tarragona, tot i presentant-se amb tres jugadors del segon en substitució de Samá, Virgili i Aviá, féu bon paper, sobretot Soler, Cendrós, veritable ànima de l'equip, i Roca, que estigué colossal salvant un penal i un fort xut, quasi imparables essent ovacionat.

L'àrbitre bé i el públic satisfet.

Tarragona F. C., 5—Iris F. C. de Sans, 0

A les ordres del senyor Odena, que cumplí bé, és jugà el passat diumenge aquesta partida al camp del primer, el qual s'apuntà un gros èxit.

L'encontre resultà força vistós, notant-se el treball del porter de l'Iris, no obstant els 5 gols passats, car aquests foren obtinguts amb veritable encert pels locals, resultant de difícil parada.

El joc fou igualat sense arribar mai al domini complet.

Pel diumenge vinent, el nostre Tarragona F. C. prepara un interessant partit amb un equip barceloní que no será pas dels de menys vàlua.

IRIGOVEN.

Atletisme

Els atletes del nostre Club Gimnàstic han palesat una vegada més la vàlua en les proves en que prengueren part a Tortosa, assolint veritables èxits.

NOVES I COMENTARIS

Hem rebut uns exemplars del programa de les vinentes festes de Santa Tecla contingut en artistic folletó curosament editat en els tallers d'imprenta dels Srs. Torres, Virgili i Carbó.

A més hi ha una relació dels Monuments arqueològics de la nostra ciutat, amb explicacions de cada u d'ells i gravats molt ben trets. Es obra de N'Alfred Gilabert.

Agraim l'obsequi.

Raberem també ja fa dies, un exemplar dels cartells anunciadors de la nostra festa major. Esta escrit en idioma català.

Moltes mercés a la "Comisión".

La Mainada

EL MILLOR PERIÒDIC PER ALS INFANTS DE CATALUNYA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
A Catalunya . . . 7'50 Ptes. any
A Fora . . . 13'— " "

Als infants que ens trametin cinc noves subscripcions, els servirem, de franc, la seva

Han sigut destituïts els alcaldes de Sabadell i Terrasa, per suposades idees separatistes.

El Batlle, president de la Junta del Patronat Roig de Torredembarra, havia demanat que fos convertida en oficial l'escola d'aquella fundació. Ha sigut desestimat l'expedient en que es demanava.

Han començat ja a apareixer les fulles del nou mapa geològic de Catalunya, que sots el patronatge de la Mancomunitat de Catalunya ha fet l'eminent doctor Faura.

Dissabte passat i en l'església de Sant Joan, contragué matrimoni el nostre volguéssim amic N'Esteve Masalles, conceller del nostre «Centre», amb la formosa i catalaníssima senyoreta Na Josepa Pedrol.

Desitjem als felixos amics tota mena de benaurances en el nou estat i rebín amb llurs families la nostra sincera enhorabona.

El dia 7 del mes d'octubre tindrà lloc a Olot la cerimònia de la consagració de Bisbe del Doctor Jaume Serra, fins fa poc vicari general de Tarragona i nomenat ara Bisbe de Canaries.

Sembla que després de molts dubtes i fetes les degudes consultes a les autoritats i persones més significades de Tarragona sobre la conveniència d'ajornar les festes de Santa Tecla degut a la situació anormal que atrevesem, s'ha acordat celebrar-les com estava anunciat.

JOVES I VELL

Podeu recobrar les vostres forces si teniu present que el

FOSFANOL VIAN

elixir o granular, és el millor dels reconstituints moderns per a curar la neurastènia, debilitat nerviosa, esgotament físic i evitar la tuberculosi. Pregunten al vostre Metge pel FOSFANOL VIAN i us podrà donar raó de les seves excel·lents qualitats reconstituints i com a reforçant.

De venda: Farmàcia Sanromá, Unió, 17, i a Barcelona, Farmàcia i Laboratori EL SIGLO, Sani Pau, 33, davant Mendizábal.

Estan fent-se els ultims treballs en la preparació de la Fira de Mostres que s'ha d'inaugurar el dia de Santa Tecla. Segons noves, cridarà l'atenció, la il·luminació esplèndida que hi haurà.

Entre les subhastes de carreteres suspeses per Reial ordre, figuren aquestes que afecten a les comarques tarragonines:

Alcolea del Pinar a Tarragona, a la unió amb la de Lleyda a Flix i a Reus, amb la d'Esplugu de Francolí.

A Flix pel pont de Ciurana per Porrera.

El passat diumenge que com de costum haviem posat la bandera barrada al balcó del nostre local social, reberem ordre de retirar-la si al costat d'ella no hi posavem la bandera espanyola.

Dijous a les 10 de la nit es reüní l'Assemblea general del «Centre d'Acció Catalana», prenent-se per unanimitat l'acord de disoldre l'entitat.

A Barcelona s'ha prohibit cantar o tocar l'himne català «Els Segadors».

De l'Ajuntament hem rebut uns exemplars del programa oficial de la festa major de Tarragona. Moltes mercés.

El president del Club Gimnàstic ha firmat una escriptura d'emprèstit de 50.000 pessetes, per les obres del nou camp d'esports.

La inauguració està senyalada per el dia 30 del mes corrent.

Dissabte passat forem cridats al Govern civil de la "provincia" on se'ns notificà que quedava subjecte el nostre setmanari a la censura militar.

Els amics llegidors d'EL CAMP DE TARRAGONA, fent-se carrec de la situació compendran el caire que hem hagut de donar avui al nostre setmanari.

Hem rebut la "Guia Catalana de Ferrocarrils" editada per la casa E. Castells. Impressor, a la ciutat de Valls.

Es una bona guia molt completa i agradable i de maneig comodíssim a l'ensem que lleugera.

La impressió es clara com totes les produccions de la esmentada casa.

Agraim la atenció.

Bosses i Gorres

per a bany, cinturons, moneders per a senyores i senyors, del país i americans, les ha rebut la

Casa COCA

COMTE DE RIUS, 7

PREUS DE FÀBRICA

Decididament tornem a felicitar al Sr. Tapies i a tota la "Comisión" organitzadora de la nostra festa major, car el nombre de bandes que s'han inscrit al Concurs, sembla que es extraordinari i totes elles de gran renom.

En la primera llista hi ha. «Nacional».—Banda del Regiment d'Infanteria d'Alcántara.

«Filarmonica Centro Vallense», de Vall de Usó (Castelló).

La Musical, de Torrente (Valencia).

«Provincial».—La Unión Filarmónica, d'Amposta.

«La Palma», de Reus.

«Lira Dertusense», de Tortosa.

«Iris de Paz», de Darmós (Tivisa).

«Lira Roquetense», de Roquetes.

Correspondència

J. M.ª C. Bruch.—Vos remetrem els exemplars que demaneu i l'original. Rebuda segona lletra.

A. S. Morell.—L'article vostre no el publicarem per ara.

J. C. Valls.—Rebuda la vostra lletra. En prenem nota.

Un amic de lletres.—No podem publicar lo vostre. Ja compendreu per què.

TORRES, VIRGILI & CARBÓ.—IMPRESSORS
SANT FRANCESC, 14.—TARRAGONA

AGENT DE LES EMPRESSES MARITIMES
Navigazione Generale Italiana
LA VELOCE
 SOCIETA ITALIANA DI SERVIZI MARITTIMI

AGENT
 DE DUANES

APODACA, 8
 TARRAGONA
 TEL. 527

CONSIGNATARI
 DE VAIXELLS

Ford
 EL AUTOMÓVIL UNIVERSAL

AGENTS
CARBÓ & C.^a
 TARRAGONA

Local d'exposició i vendes
 Rambla St. Joan, 63. - Telèfon 504

 Rebaixa de 250 pessetes en
 tots els models

 TURISME 3.575 PESSETES

 Vendes a PLASSOS
 si es desitja

Casa LLANAS

PARAIGÜES, VANOS, ARTICLES
 D'OBSEQUI I OBJECTES D'ART

COMTE DE RIUS, 26.-Telèfon 502

OLIS D'OLIVA PEDROL

CLASSES VERGES PER A TAULA. - UNIC
 DIPOSIT PER A LA VENTA AL DETALL

FORTUNY, 13. - TARRAGONA

Dr. Rafel Battestini

Metge Director del Hospital Civil

CONSULTA: De 11 a 1
 i a hores convingudes

RAMBLA S. CARLES, 14
 TARRAGONA

MÀQUINA DE COSIR I BRODAR
HEXAGON
 BOBINA CENTRAL

Al comptat. . . 55 duros
 A plassos . . . 65 "

Exposició i vendes: SALVADOR FORCADELL, Unió, 9.-Telèfon 457
 TARRAGONA

**taller de reparacions
 DE MAQUINARIES**

Especialitat en automòvils

Prensa per a massissos

Accessoris i peces de recanvi

STOCK DUNLOP

Alfons Sastre i Piqué

Reial, 30, bis
 TARRAGONA

CELLER MASALLES

VINS I OLIS DE COLLITA PROPIA

SERVEI A DOMICILI

Rambla Sant Joan, 26. - Telèfon 668

Anuari dels Catalans

ANY 1923

Publicació il·lustrada de propaganda nacionalista. - Text escollidíssim. - Conté enguany, entre altres treballs, La literatura Catalana antiga, per L. Nicolau d'Oliver; Història del catalanisme, per A. Rovira i Virgili; La poesia catalana moderna, per Tomás Garcés

Preu: 2 Ptes.

DE VENDA al Centre d'ACCIÓ CATALANA de Tarragona
 August, 11, principal

Suc de raïms
 sense fermentar
 (sense alcohol)

**MOSTELLE
 (RAIMOST)**

El Vermut més higiènic

Un excel·lent refresc

El millor aliment en les
 malalties i convalescències

Rafel Escofet
 TARRAGONA

Celler IDEAL

VINS DE TAULA SUPERIORS
 BLANCS I NEGRES

DE LA

Canonja, Secuita i Priorat

OLIS, LICORS I XAMPNYNS

DE LES

MILLORS CLASSES

SERVEI A DOMICILI

11, August, 11.-Telèfon 577

Història Nacional de Catalunya

per

Antoni ROVIRA

i VIRGILI

Cinc grans volums amb nombrosíssims gravats

Suscripció per quaderns y per volums

Edicions Pàtria: Diputació, 95. - Barcelona

Està a la venda el primer volum, i el mes que ve es posarà a la venda el segon

RESERVAT

RESERVAT

JA SOU
 DE L'ASSOCIACIÓ
 PROTECTORA DE L'EN
 SENYANCA CATALANA?

Dr. FONT i CABOT

METGE-OCULISTA

EX-DIRECTOR DE LA CONSULTA DE OFTALMOLOGIA EN EL
 DISPENSARI DEL SAGRAT COR DE JESÚS DE BARCELONA

De 10 a 12, de 3 a 4
 i a hores convingudes

Rambla Sant Joan, 58
 TARRAGONA

LLET CONDENSADA

EL PAGÉS

Es la millor

S. A. INDUSTRIA LLETERA-BARCELONA